

పీవి దార్శనికతకు ప్రతిరూపం మన్సోహాన్ సింగ్ !

పిచి ప్రధాని కాకుండా ఉండివుంటే భారతదేశ గతి మరోలా ఉండేది. ఇప్పటిలీ దేశం వుగె తేలీ కాదేమా. ఆర్థిక సంస్కరణలతో దేశానికి పునాది వేసిన పిచి..తన కార్బావరణ కోసం నిపుణులైన వారిని ఆనాడు ఎపిక చేసుకున్నారు. అలా ఎపిక చేసుకున్న వారిలో అగ్గగయ్యాలు మనోహర్న సింగ్. ఆర్థిక సంస్కరణ లకు బీజం వేయాలన్న లక్ష్యంతో పిచి చాల లోతుగా ఆలోచించి నిర్మయాలు తీసుకున్నారు. ఈ కమంటో ఆనాడు ప్రఊబ్ ముఖ్యి లాంచి వారిని కూడా కారని ఆర్థిక శాఖలు ఏర్పికి మనోహర్న సింగ్కు కట్టబెట్టారు. తన ప్రఊళికమేరుక మనోహర్న మాత్రమే పచియేయగల సమర్థుడని పిచి సమార్థ కాబట్టి ఆర్థిక సంస్కరణలు రథం పరుగెత్తింది. ఆర్థిక గవర్నర్గా మాత్రమే..పెద్దగా ఎవ్వరికీ గుర్తింపులేని మనోహర్న ఆనాడు పిచి కేవినీస్టోలో చేరడంతో ఆయన ప్రతిభ కూడా బయలుపడిరది. పిచి ప్రధానిగా బాధ్యతలు చేపట్టి నాలికి దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ అస్వస్థంగా ఉంది. విదేశీ బ్యాంకుల్లో బంగారం కులవెట్టారు. నిరుద్యోగం తొండవిస్తోంది. ఇవన్నీ బాగా ఆకలింపుచేసుకున్న నేతగా పిచి సరసిహోరావు ముందుగా దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ చక్కదిద్దాలన్న సంకల్పంతో తన కార్బావరణము ప్రారంభించారు. అలా పిచి తనకు చేయడువాడోడుగా, రాజకీయ మకిలి అంటని మనోహర్నను ఎంచుకోవడం ఓ పెద్ద ఘైలురాయిగా చెప్పుకోవాలి. అలా పిచి మార్గదీర్ఘ సంలో మనోహర్న ఆర్థికమంత్రిగా తనవంతు ప్రయత్నాలు మొదలు పెట్టారు. ఆ సంస్కరణలే నేఱికీ మసకు అన్నం పెడుతున్నాయి. పిచి తీసుకుని వచ్చిన సంస్కరణలను ఆనాడు అంతా ప్యతీరేకించి నా.. ఇఖాళ మసమంతా విదేశాల వైపు చూడగులుగుతున్నా.. విదేశీ చదువులకు

పెళ్తున్నా, విదేశి పుస్తవులను కొనగలుగుతున్నా..అందుకు ఆనాటి సంస్కరణలే బీజిం వేశాయి. అలా తెలిసారి మనోహన్ సింగ్ ఆర్థికమంత్రిగా 1991లో బడ్జెట్పై ప్రవేశ పెట్టారు. అధనిక భారత వైపు అడుగులు వేయించిన 1991 బడ్జెట్పై మనోహన్ సింగ్కు సాంత పార్టీ నుంచి కూడా తీవ్ర వ్యతిరేకం వ్యక్తమంది. ముఖ్యంగా ఎరువులు, పెట్రోల్, ఎల్పిజీ ధరలను పెంచడం చాలామంది ఎంపీలకు మింగుడు పడలేదు. కానీ, మనోహన్ మాత్రం ఆ వ్యతిరేకతను చాలా నున్నితంపా నీవ్వకరించారు. ఇదంతా ఆనాటి ప్రధానిగా వివి అంతరంగం నుంచి వచ్చిన నిర్ణయం. అందుకే నాటి ప్రధాని పీవీ నరసింహరావు కూడా సభ్యులను ఒప్పించే భారం మనోహన్ పై వేసి మానంగా ఉండిపోయారు. ఈనేప్పర్టుంలో మనోహన్ తోచిసి సభ్యులను ఒప్పించి.. మెప్పించి ముందడూ వేశారు. ప్రధానిగా పీవీ నరసింహరావు బాధ్యతలు చేపట్టగానే.. ఆర్థికమంత్రిగా మనోహన్ సింగ్ను ఎంపిక చేశారు. ఈ నిర్ణయం అందరిని ఆశ్చర్యానికి గురిచేసింది. ఎట్లకేలకు ఆయన 1991 జులై 24న గతంలో ఎవ్వడూ చూడిని, భారత తల్చెత్తుకని ముందుకు సాగేలా బడ్జెట్పు ప్రవేశ పెట్టారు. తన బడ్జెట్లోని వివిధ అంశాలను మనోహన్ ఆనాడు మించియాకు స్పష్టంగా వివరించారు. దానిని 'బడ్జెట్ విత్ హృష్మమన్ ఫేస్'గా అభివర్ణించించారు. తీవ్ర విమర్శల మర్యాద కూడా ఎరువులు, పెట్రోల్, ఎల్పిజీ ధరల పెంపులు నమరించారు. మర్యాదైపై సాంత పార్టీ నేతుల్లో వచ్చిన అసంతృప్తిని నాటి ప్రధాని నరసింహరావు గమనించి.. ఆగస్టు 1న కాంగ్రెస్ పార్లమెంటరి పార్టీ మిచింగ్ ఏర్పాటుచేశారు. ఎంపిలు తమ ఆగ్రహం, అసంతృప్తిని బహిరంగంగా వెళ్గకేందుకు అవకాశం ఇచ్చారు. వాటిని మనోహన్ నేరుగా ఎదుర్కొని సమాధానం చేపేలా నరసింహరావు మానంగా ఉన్నారు. ఈ సందర్భంగా మనోహన్కు కేవలం మంచిశంకర్ అయ్యుర్, నాథురామ్ మిర్మా నుంచి మాత్రమే మర్యాద లభించింది. ఇది రాజీవ్‌గాంధి ఆకంక్షలకు తగినట్లు ఉండని నాటు అయ్యుర్ వర్షించారు. సభ్యులను శాంతపర్చేందుకు నాడు మనోహన్ ఎరువుల ధరల్లో స్కూల్సులు తగ్గింపును చేశారు. ఎల్పిజీ, పెట్రోల్ ధరల్లో మాత్రం రాళీ పడలేదు. మొత్తం మీద అన్ని ప్రక్కలను శాంతపరుస్తునే.. ఎరువుల ధరలకై నియంత్రణ తొలిగిపును కొనసాగించగలిగారు. వాస్తవానికి బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టాల్సిన జులై నాటికి భారత విదేశి మారకద్వారం హర్షిగా అడుగు తీంది. దీంతో ఆ నెల ఆర్బీఐ తన వర్ష ఉన్న 41 టస్టుల బంగారాన్ని బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇంగ్లాండ్ వర్ష కుడపట్టి విదేశి మారక ద్వారాన్ని తెచ్చుకొంది. ఇది కూడా కొన్నాట్లు మాత్రమే దేశ అవసరాలు తీర్చగలదు. దీంతో పీవీ-మనోహన్ జోడి వ్యతిరేకతను ఎదురీది దేశాన్ని సంక్షేప సుడిగుండం నుంచి ఒడ్డుకు చేర్చింది. అలా ఒక్క సంస్కరణతో ఆర్థికంగా భారతును బలోపేతం చేయడంతో పాటు.. దేశాన్ని ప్రపంచ దేశాల సరసన నిలాపట్లా అతిపెడ్డ కార్బోకమం సాగింది. ఇవాళి మారుమాల గ్రామాలకు చెందిన వారు కూడా ఉన్నతచదువులకు విమానా లెక్కి వెళుతున్నారుంటే అందుకు అనాటి ప్రధాని వివి దార్శనికత కారణం. ఆయన ఇచ్చన వెసలుబాటుతో మనోహన్ సింగ్ ఆర్థికంగాన్ని బలోపేతం చేసిలా కార్బోకమాల కు శ్రీకారం చుట్టారు. యాపీవీ హాయాంలో 2004 నుంచి 2014 వరకు మనోహన్ సింగ్ దేశ ప్రధానిగా బాధ్యతలు నిర్వర్తించారు. ఆ సమయంలో విప్పక్కలు అయిన్న మౌన ప్రధానమంత్రి' అంటూ విమర్శలు చేశాయి. ప్రధానంగా నేటి ప్రధాని మించి ఈ విషయంలో ఓ అడుగు ముందుకు వేసి మౌనమని అంటూ విమర్శించారు. ఆర్థిక దివాళ అంటూ విమర్శలు చేశారు. అయితే మనోహన్ పదేళ్త కాలం నాటి ఆర్థిక వ్యవస్థకు, నేడు మోది అనుసరిస్తున్న ఆర్థిక వ్యవస్థ తీరును పరిశీలిస్తే మనమంతా ఎక్కడ ఉన్నామో గమనించపచ్చ. ధరల పెరుగుదల, పెట్రోలు పెరుగుదల, జిప్టీ పెరుగుతో పన్నులు భారత వంపిచ్చే మాస్తున్నామో. కానీ మనోహన్ కాలంలో జిడిపికి నేటి జిడిపికి తేడా గమనించపచ్చ. దొయ్యల్సం, ధరల పెరుగుదల, పెట్రోలు ధరల సపారీ, నిరుద్యోగం, దాల్ర్ మారకం రేటుల అన్ని గమనిస్తే.. మనోహన్ సింగ్ ఆర్థికానికి విధానాల ఎంత బాగున్నాయో అర్థం చేసుకోవచ్చ. కానీ పీటిని అర్థం చేసుకోని వారు ఇంద్రజిత్ మాత్రమే ఉన్నారు. వారిలో ఒకరు ప్రధాని మోది, రెండోవారు ఆర్థిక మంత్రి నిర్మాణికి మాత్రమే. కాంగ్రెస్లో ఉన్న మనోహన్ వినాడూ ఆర్థిక విధానాల నుంచి వపక్కకు తొంగిచూడలేదనడానికి ఇదే నిదర్శనం. వివి- మనోహన్ నిర్ణయాలును పరికిస్తే నేటి మోది ప్రభుతం తీసుకును నిరుయాలు దిగుదుపే.

សេចក្តីថ្លែងការណ៍នាំ

మన్సోహన్ పాయాంలో చాలిత్తక నిర్ణయాలు
సమాచారహక్కు చట్టం...ఉపాధి హశిమిా
విశేష గుర్తింపు కాద్దు ఆధార్కు శ్రీకారం

మన్మహా పాయంలో చారిత్రక నిర్వహయాలు

వ్యాఖ్యల్ని, నినాదం

మాజీ ప్రధాని, ప్రముఖ ఆర్కికవేత్త మన్సోహన్ సింగ్ భారత ఆర్కిక విధానాలపై చెరగని ముద్ర వేశారు. ఆర్కిక సంక్లిష్టం నుండి భారతీసు గృహికించడమే కటుండా, ప్రపంచంలో వేగంగా వృందమత్తున్న ఆర్కిక వ్యవస్థల్లో ఒకబిగా దేశాన్ని నిలిపారు ప్రధానిగా పదేణ్లు సేవలందించిన ఆయన దేశ పరిత్రాలో ఎన్నో క సమైన నిరయాలు తీవుకున్నారు. దేశాభివృద్ధిలో తనదైన ముఖ్యమానిగా ప్రధానిగా సరికొత్త దశ, దిశ చూపిసిన ప్రధానిగా పరిత్రాలో నిలిచిపోయారు. 2004 సంచి 2014 వరకు భారత ప్రధానిగా సేవలందించిన మన్సోహన్ సింగ్ మొదటి పర్యాయంలో దేశంలో ఎన్నో సంస్కరణలను తీసుకొచ్చారు. ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన ప్రతి సమాచారాన్ని తెలుసుకునే హక్కు సామాన్యులకు ఉండాలనే లక్ష్యంతో సమాచార హక్కు చట్టాన్ని తెచ్చారు. గ్రామిణాల ప్రజలకు వ్యవసాయేతర ఉపాధి కల్పించాలనే ఉద్దేశంలో చారిత్రక ఉపాధి హామిఏ పథకానికి శ్రీకారం చుట్టారు. ప్రశాసనానికి ఒక విశిష్ట గుర్తింపు సంఖ్య ఉండాలని అధార్ వ్యవస్థ తీసుకొచ్చారు. గ్రామిణ ప్రజల ఆరోగ్యం కోసం నేపసల్ రూరాలు పొల్చి మిప్పు చేపట్టారు. మన్సోహన్ సింగ్ పాలనాకాలంలో దేశంలో 3జీ, 4జీ సేవల ప్రారంభంతో మొబైల్ సాంకేతిక విప్పవ డౌండుకుండి. ప్రైవేటు పారశాలల్లోనూ కొందరు పేద విద్యార్

లకు ఉపితంగా చదువుకునేలా నిబంధనలు రూపొందించింది. సామాన్యుడి చేతికి పాశుపత్రాస్త్రంలంటి సమాచార హక్కును అందించింది. దేశంలో 3 కోట్ల మంది చిన్ను సన్నకారు భైతులకు రూ.72 వేల కోట్ల రుణమాఫీ చేసిన ఘనత మనోష్టాన్ ప్రభత్వాన్ నికే దక్కుతుంది. మనోష్టాన్ ప్రభత్వంలో దేశంలో జిరిగిన మార్యులను గుర్తించిన ప్రజలు 2009లో మరోసారి యాపీవీ ప్రభత్వాన్నికి అవకాశం ఇచ్చారు. 2009 మే 22న మనోష్టాన్ సింగ్ రెండోసారి ప్రధానిగా బాధ్యతలు చేపట్టారు. షైకి మృదువు భావిలా కనిపించినా దేశం కోసం తీసుకునే నిర్రయిల్లో అత్యంత కలిసంగా వ్యవహరించారు. ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా తెలంగాణ ఏర్పాటు, ఉపాధి హీలా పథకం ప్రారంభం వంటి ఎన్నో కీలక పరిణామాలు ఆయన ప్రధానిగా ఉన్నప్పుడే చోటుచేసుకున్నాయి. 2008లో చారి త్రాత్మకమైన భారతదేశం-అమెరికా హోర అఱు ఒప్పందంపై సంతకం చేశారు. భారతదేశం ప్రపంచ అఱు మార్కెట్లోకి ప్రవేశిం చడానికి, ఇంధన నంస్కోబ్హాన్ని అధిగమించడానికి ఈ ఒప్పందం దోహదపడిరది. యాపీవీ ప్రభత్వాన్నికి బయలటి నుంచి మద్దతీచిన లెష్ట్ ప్యార్టీలు ఈ ఒప్పందాన్ని తీస్తంగా వ్యతిరేకించాయి. మద్దతు ఉపసంహరించుకున్నాయి. అయినా మనోష్టాన్ సింగ్ ఎక్కడా వెనక్కి తగ్గలేదు. అవసరమైతే ప్రధాని పదవికి రాజీనామా చేసేంచుకు కూడా సిద్ధమయ్యారు.

మెన్మె

మన్మహా సమాధానం

విమర్శలకు..పనితనంతో
జవాబు
చరిత్ర తనను గులిస్తుంది
అనాడే వెల్లడి

రాజకీయాల మకిలి అంటని మహానేతు
మన్నోహన్ సింగ్. అందుకే యూపిఎ
హాయాంలో పెద్దజ్ఞ ప్రధానిగా ఆయన
విమర్శలు వచ్చినా హోసంగా భరించా
హోనమని అంటూ అంటా హేళన చేసి
పల్లెత్తు మాట కూడా మాటల్లాడే వారు క
తన పని చేసుకుంటూ ముందుకు వెళ్ల
మాత్రమే ఆయనక అలవాటు. బిరకంగా
చెప్పాంటే పిచి సాన్నిహిత్యంతో ఆయ
కూడా తక్కువ మాటల్లడడం..వక్కువ వ
చేయడం ఉన్నటి అలవాటు
చేసుకున్నారేమో.

అయితే పదవిలో ఉన్నంతకాలం ఆ విమ హోనగానే ఉన్న ఆయన ఒక పుస్తకం రూ వాటికి కొంటర్ ఇచ్చారు. 2018లో ఛే ఇండియాపుస్తకాన్ని విదుదల చేశారు. ఆ స్థాయి నుంచి దేశ ప్రధాని వరకు ఎదిగి ప్రయాణాన్ని ఆ పుస్తకంలో వివరించారు విదుదల సందర్భంగా మనోహన్ మాట్లాడారు. నేనో హోన ప్రధానినంటూ కొందరు నన్ను పిలుస్తుండేవారు. ఈ పుస్తకం సమాధానం ఇస్తుంది. మిాడియా మండు వ టానికి భయపడే ప్రధానిని కాను. నేనే ప్రైస్టీలో మాట్లాడుతుంటాను. ఏదీచే ప్రయుక్తసు చేసుకొని తిరిగిచేయడల్లా మిాడియా శంలో పాల్గొప్పాడిని. వాటన్నించి గా పుస్తకంలో వివరించాను' అని ఆ సందర్భంల ర్యాకులకు తండ్రున రీతిలో బిదులిచారు. 9 మనోహన్ సింగ్ వయస్సుతో తల్లిత్తిన అని సమస్యలతో గురువారం నిన్న రాత్రి మరణించేహనోహన్ పదేళ్ళ పాటు దేశానికి ప్రధానిగా చేశారు. అంతకుమందు అర్బిచ్ గవర్నర్గా హరించారు. ప్రధానిగా పీఎస్ నరసిం హాయాంలో ఆర్టిక మంత్రిగానూ బాధ్యతలు సి

కవేత్, సంస్కరణలవాడి మనోహన్సింగ్ మృతి దేశంలో విషాదం నిమింది. గురువారం రాత్రి 11 గంటల సమయంలో ఆయన మరణవార్త తెలిసిన వెంటనే అందరూ ఓపీలకు అతుక్కుపోయారు ఆయన సేవలను గుర్తు చేసుకున్నారు. మాజీ ప్రధాని పీవీ సరసింహరావు చెక్కిన శిల్పమే మనోహన్సింగ్. 1991 సుంచి 1996 వరకు దేశ ప్రధానిగా పీవీ పనిచేసిన వ్యాధు ఆర్బిష గవర్నర్గా ఉన్న మనోహన్సింగ్ ప్రతిభసు గుర్తించి ఆర్కిటాఫ్ మంత్రి బాధ్యతలు అప్పగించారు. 1992లో పీవీ మనోహన్సింగ్ కలిసి ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థిక సంస్కరణలే ప్రపంచంలో మన దేశం తలత్తుకుని నిలబడేలా చేశాయని ఆర్కిట రంగ నిపుణులు చెబుతుంటారు అలా మన పీఎంకి గురువుకు తగ్గ శిఘ్రగా మనోహన్సింగ్ పేరు తెచ్చుకున్నారు. మాటలు లేవు.. మాట్లాడి లేదు.. చేయాల్సిన పనులు చేసుకుంటూ వెళ్లే హౌసమునులుగా పీరు దేశ నేపలో తరించారు. జీవితాంతం వివాద రహితుగా మనోహన్ హౌసంగానే సమాధానం ఇచ్చేవారు తనపై విమర్శలను పెద్దగా పట్టించుకోకుండా తనపని తనంతో జాబి ఇచ్చేవారు.అందరికంటే ఈ చరిత్రే నాపై దయ చూపుతుందని మాజీ ప్రధాని మనోహన్ సింగ్ పదేళ్ళక్రితం అన్న మాటలివి ఇప్పుడు అవి నిజమని నిరూపించి వెళ్లిపోయారని అన్నారు కాంగ్రెస్ ఎంపీ శిథిరరార్. మనోహన్సింగ్ మత్తిపై ఆయన తీవ్ర దిగ్వార్తి డ్యూక్టం చేశారు ఈసందర్భంగా ప్రధానిగా చివరి మిాడియా సమావేశంలో ఆయన అన్న మాటలను గుర్తుచేసుకున్నారు సమకాలీన మిాడియా లేదా పార్లమెంట్లో ప్రతిపక్ష పార్టీల కంబే ఈ చరిత్ర నాపై దయ చూపుతుందని నేను నిజాయతీగా సముత్తున్నా' అని 2014లో మనోహన్ సింగ్ అన్నారు. సరిగ్గా పదేళ్ల తర్వాత ఆమాటలు నిజమని ఇప్పటికే నిరూపించారని శిథిరరార్ రాసుకొచ్చారు. 2014 జనవరి 3న నాటి ప్రధాని మనోహన్ సింగ్ మిాడియా సమావేశం నిర్వహించారు. ఆ సమయంలో జాతీయ మిాడియా విలేకరి ఒకరు ఆయనను ఓ పశ్చ ఆడిగారు. 'కొన్ని సందర్భాల్లో మియర పని చేయడానికి నిరాకరించారని, మియా మంత్రులను నియుంతించుకోలేక పోతున్నారని ప్రచారం జరుగుతోంది. దీనిపై మియా స్పందన ఏంటని మనోహన్సను ప్రశ్నించారు. దీనికి ఆయన

పారమంబ్లో ప్రతిపక్ష పారీల కంటే ఈ చ నామి దయ చూపుతునదిని నేను నిజాయ నమ్మితున్నా. క్యాబినెట్ వ్యవస్తలో జరిగే అన్ని యాలను నేను బయలుపెట్టేను. సంకీర్ణ పాల నెలకొనే పరిస్థితులు, ఇబ్బందులను డాటుకొని చేయగలిగినంత ఉత్సవంగా పనిచేశానని బచ్చారు. అయితే మన్మోహన్ ను పదేపదే విమర్శించే దీ మార్తం.. ఇప్పుడు ఎన్ని విమర్శలు వచ్చి వోనంగా ఉండడం గమనించవచ్చు.

బల్లోపెం చేయడం కోసం కృషి చేసిన మనోహర్ని
సిగ్గ అంతితభావాన్ని ఎల్లపుడూ గుర్తుంచు
కుంటాం' అని పేర్కొన్నారు. నరికొత్త ఆర్థిక సంస్కర
ణలతో దేశానికి దిశ, దశ చూపిన ప్రధానిగా
మనోహర్ని సిగ్గును ఈ చరిత్ర ఎవ్వటికీ గుర్తుంచు
కుంటుంది. ఇక, ఆయన పాయాలో అమరికాతో
జరిగిన అణుబంధందం పెను సంచలనమే!..!
కాంగ్రెస్ అగ్ర నాయకురాలు సోనియాగాంధీ సహా
సాంత పార్టీ నుంచే తీవ్ర వ్యక్తిగత వచ్చినా దానిపై
ఆయన దైర్యంగా ముందుకెళ్లారు. తన మైలార్టీ ప్రభు
త్వానికి వామపక్షాలు మర్దతు ఉపసంహరించుకొని
పొచ్చరికలు జారీ చేసినా వెరపకుండా 2008లో
అగ్రరాజ్యంతో అణుబంధం చేసుకొన్నారు. అందు
కేనేమో.. నాటి అమరికా అధ్యక్షుడు బఱామా కు
రాయనంబే ప్రత్యేక అభిమానం. ఈ ఒప్పుందం
కుదిని రెండేళ్ల తర్వాత కెనడాలోని టొరంటో
వెదికగా జి20 సంచారముల ప్రశంసలు
బఱామా మాట్లాడుతూ మనోహర్నిపై ప్రశంసలు
కురిపించారు. 'ప్రధాని చెచితే ప్రజలు తప్పకుండా
వింటారనే మాటలను మొరు నిజం చేశారని ఈ
వెదికపై నుంచి నేను బలంగా చెబుతున్నా' అని
ప్రశంసించారు. ఆ తర్వాత తాను రాసిన 'ఎ ప్రామిక్స్
ల్యాండ్' పుస్తకంలోనూ మనోహర్ని గురించి
బఱామా పత్తేకంగా ప్రస్తావించారు. ఆయన అసా
ధారణ ప్రతిభ కలిగిన నిజాయతీపరుడు అని అభివ
ర్షించారు. భారత ప్రజల శ్రేయస్తును, ఆర్థిక సంస్కర
ణల కోసం ఆయన నిఖిలదత్తతో పనిచేశారని ప్రశం
సించారు. తన సంస్కరణ లతో ఎంతోమందిని
పేదరికం నుంచి బయటకు తీసుకొచ్చారన్నారు.
తెలివెన, అలోచనాత్మక మైన, కపటం లేని నిజాయ
తీతో కూడిన వ్యక్తిత్వం మనోహర్ని సాంతమని కొని
యాడారు. 1998లో భారత పోల్ఫ్యాన్ 2 అణుపరీ
ష్కలు నిర్వహించింది. దినీపై అప్పట్లో అగ్రరాజ్యం
ఆగ్రహం వ్యక్తంచేసింది. ఈ కముంలోనే అంతర్జా
తీయ అటుమిక్ ఎనర్జీ ఏజెన్సీ మనషై పోక్కిక
ఆంష్కలు విధించింది. అయితే, అమరికాతో
మనోహర్ని చేసుకొన్న అణుబంధం తర్వాత

ఆర్థిక విధానాలపై మనోహన్ ది చెరగని ముద్ర

బలమైన దేశంగా నిలబడేలా చర్యలు

మూడిల్

భారత ఆర్థిక విధానాలపై మనోహన్ సింగ్ చెరగిని ముద్ర వేశారు. ఆర్థిక గవర్నర్గా, ప్లానింగ్ కమిషన్ వైన్ ప్రెర్ఫైన్గా, కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిగా, ప్రధానమంత్రిగా అయిన తీసుకున్న నిర్ణయాలతో ఆధునిక ప్రపంచంలో భారతును ఒక బిలమైన ఆర్థిక శక్తిగా నిలబడేలా చేశారు. సమయం వచ్చినప్పుడు ఏ శక్తి అవలేదు. ప్రపంచంలో భారత్ కీలక ఆర్థిక శక్తిగా అవత రించడం అనుది అలాంటి అలోచనే అని నేనీ సభకు చెప్పాల నుకుంటున్నా అంటూ 1991లో కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిగా తొలి జడ్యేట్ ప్రసంగంలో ఆయన చేసిన వ్యాఖ్యలు బాగా ప్రాచుర్యం పొందాయి. ఆర్థిక వ్యవస్థను సరళీకరించి భారతదేశం ప్రపం చంలోనే ఆర్థిక సూపర్ ప్రెర్ఫైన్గా మార్కానికి మార్గం సుగమం చేసిన మనోహన్ సింగ్ మన పీవి సరసింహ్ రావు చెక్కిన

శిల్పమే. విద్యావేత్తగా, ఆర్థికవేత్తగా మనోషాన్ తస్వదైన ముడ్డు వేశారు. ఆర్థిక రంగంలో ఆయన అనుభవం, జ్ఞానంతో ఎవ్వో గొప్ప అవకాశాలు ఆయనను వెతుక్కుంటూ వచ్చాయి 1991లో దేశం కలిసమైన ఆర్థిక సంక్లోభాన్ని ఎదుర్కొంటున్న సమయంలో ప్రధానిగా ఎన్నికైన పీచి నరసింహారావు ఆర్థిక గవర్నర్గా ఉన్న మనోషాన్ సింగ్కు అనూష్యాంగా తన క్యాబినెట్లో చోటు కల్పించి ఆర్థిక మంత్రిని చేశారు. దేశాన్ని ఆర్థిక సంక్లోభం నుంచి బయలుపడేసే కీలక బాధ్యతను అప్పు గించారు. ఈ సమయంలోనే దేశంలో ఆర్థిక సంస్కరణలకు సరళతర విధానాలకు మనోషాన్ సింగ్ శ్రీకారం చుట్టూరు దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకు కొత్త దిశను చూపించారు. ఆర్థిక సంక్లోభం నుంచి భారతీసు గృహిక్కించడమే కాకుండా ప్రపంచంలో వేగంగా వ్యాధి చెందుతను ఆర్థిక వ్యవస్థలు ఒకటిగా దేశాన్ని నిలిపారు. 1992లో పీచి, మనోషాన్ సింగ్ కలిసి ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థిక సంస్కరణలే ప్రపంచంలో మన

దేశం తలెత్తుకుని నిలబడేలా చేశాయని ఆర్థిక రంగ నిపుణులు చెబుతుంటారు. 2004 నుంచి 2014 వరకు భారత ప్రధానిగా సేవలందించిన మనోహన్ సింగ్ దేశంలో ఎన్నో సంస్కరణలను తీసుకొచ్చారు. ప్రైకి మృయుస్వాధావిలా కనిపించినా దేశం కోసం తీసుకునే నిర్ణయాల్లో అత్యుంత కలినంగా వ్యవహరించారు మనోహన్ సింగ్. 2008లో చారిత్రాత్మక మైన భారతదేశం-ఆమెరికా పోర అఱు ఒప్పందంపై సంతకం చేశారు మనోహన్ సింగ్. భారతదేశం ప్రపంచ అఱు మార్కెట్లోకి ప్రవేశించడానికి, ఇంధన సుక్ష్మాభాన్ని అధిగమించడానికి ఈ ఒప్పందం డోహదపడిరది. యూపీల్ ప్రభుత్వానికి బయటి నుంచి మద్దతిచ్చిన లెవ్వె పార్టీలు ఈ ఒప్పందాన్ని తీవ్రంగా వ్యక్తిగతించాయి. మద్దతు ఉపసంహరించుకున్నాయి. అయినా మనోహన్ సింగ్ వెనక్కి తగ్గలేదు. అవసరమైతే ప్రధాని పదవికి రాజీనామా చేసేందుకు కూడా సిద్ధమయ్యారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో దేవాలయాలకు మంచిరీజులు

టీటీడి బోర్డు మెంబర్ భాను ప్రకాశ్ రెడ్డి
గుంటూరు : ఆంద్రప్రదేశ్ లో దేవాలయాలకు మంచి
రోజులు వచ్చాయని టీటీడి బోర్డు మెంబర్ భాను
ప్రకాశ్ రెడ్డి చెప్పారు. గత వైసీపి ప్రభుత్వంలో గుడికి
గుడిలో వింగాన్ని సైతం మింగేశరని అయిన
ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. అందుకు తిరుమల
స్వామివారి దేవస్థానంలో పరకాపుజి చేసి
సంఘటన నిదర్శనమని భాను ప్రకాశ్ ఆరోపిం
చారు. భక్తులు సమర్పించే కానుకలను పరకాపుజ
నుంచి దొంగిలించిన వ్యక్తితో లోక అదాలత్తులో రాజ
చేసేకున్నారని అయిన ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. గంగ
ప్రభుత్వంలో కొండరు పెదలు టీటీడికి చెందిన
వెందల కోట్ల రూపాయలతో జేబులు నింపుకున్నా
రని భాను ప్రకాశ్ ధ్వజమత్తారు. తిరుమలలో
దొఫినీపై విచారణ కోసం ఏపీ డీజీపీని కలవబోతు
న్నట్లు ఆయన చెప్పుకొచ్చారు.

